

KOMMUNIKATIONSSTRATEGI

UPPTÄCK VÅLDET

Bakgrund

I den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor 2017-2026 understryker regeringen att samhället aktivt och systematiskt måste arbeta förebyggande för att motverka våld samt verka för att öka upptäckten av våld. På så vis kan personer med erfarenheter av våld få adekvat stöd och skydd. En god förutsättning för att våldet ska kunna upptäckas är enligt forskning att personal i olika verksamheter ställer frågor om våld eller arbetar förebyggande för att motverka och upptäcka våld på annat sätt.

I Socialstyrelsens dödsfallsutredningar av barn och vuxna som har avlidit med anledning av brott av en närstående eller tidigare närstående person, framkommer det emellertid att olika samhällsaktörers arbete med att fråga om våld generellt sett tycks vara eftersatt. Utredningarna visar att våldet sällan upptäcks om inte den våldsutsatta på eget initiativ berättar om sin utsatthet. Frågor om våld ställs inte alltid i det praktiska arbetet vare sig inom socialtjänsten eller inom hälso- och sjukvården, trots befintliga kunskapsmaterial har tagits fram och spridits till professionen under de senaste åren.

Dödsfallsutredningarna har vidare visat att varken Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan eller Migrationsverket har frågat något av de brottsoffer som ingick i utredningarna och som de hade haft kontakt med om erfarenhet av våld.

Uppdrag om ökad upptäckt av våld m.m. 2019-2021

Med utgångspunkt i det som beskrivs ovan beslutade regeringen 2018 att ge Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Migrationsverket och Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram en plan för utökad samverkan för att förbättra upptäckt av våld i nära relationer m.m. 2019-2021 (S2018/03696/JÄM). I Uppdrag om ökad upptäckt av våld m.m. 2019-2021 (S2019/01517/JÄM) från 2019 uppdrar regeringen åt Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Migrationsverket, Socialstyrelsen och Jämställdhetsmyndigheten att verka för förbättrad upptäckt av våld m.m. med utgångspunkt i den plan på området som Socialstyrelsen redovisade till regeringen den 29 maj 2019.

Samordnad kommunikation

Syftet med denna kommunikationsstrategi är att ge en inriktning och samsyn för såväl myndighetsgemensam som myndighetsspecifik kommunikation inom ramen för uppdraget. På så sätt kan kommunikationen ge större träffsäkerhet och därmed effekt. Kommunikationsstrategin vilar på uppdragets syften och mål, som sammanfattats i den myndighetsgemensamma färdplanen. Med utgångspunkt i strategin tas kommunikationsplaner fram.

Kommunikationsplanerna beskriver mer konkret var, när, hur och varför olika kommunikationsinsatser ska göras.

Kommunikationen ska ske samordnat mellan myndigheterna samt i möjligaste mån även göras gemensamt.

Samverkansgruppen kommer överens om kommunikationsstrategin innan den bereds för styrgruppen, som fattar beslut om antagande.

Syfte intern kommunikation

Syftet med den interna kommunikationen, som information på intranät, mejlutskick och filmer på gemensamma skärmar, är att komplettera och

förstärka rutiner, utbildningar och kompetenshöjande insatser om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer inom de samverkande myndigheterna. Detta för att förebygga och upptäcka våld i mötet med klienter, samt att hänvisa våldsutsatta till skydd och stöd samt våldsutövare till stöd. Genom att nå ut internt kan även medarbetare som utsatts eller utsätter andra för olika typer av våld på eller utanför arbetsplatsen upptäckas och hänvisas till skydd och stöd vid behov. Genom myndighetsgemensamma kommunikationsinsatser säkerställs att chefer och medarbetare på samtliga samverkande myndigheter får samma information.

Primära kommunikationsmål för intern kommunikation:

- Synliggöra det myndighetsgemensamma samarbetet
- Göra frågan om våld till en angelägenhet för alla
- Erbjud kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer
- Synliggöra att våld i nära relation kan vara en dold orsak till arbetslöshet, stödberoende, ansökningar om uppehållstillstånd, mm.
- Synliggöra barnperspektivet och myndigheternas ansvar att göra orosanmälningar vid misstanke om att ett barn far illa
- Skapa trygghet och stolthet internt
- Förebygga och upptäcka våld såväl internt som externt
- Synliggöra stöd och skydd för våldsutsatta, stöd för våldsutövare och/eller bearbetningsmöjligheter efter samtal om våld

Målgrupper intern kommunikation

- Chefer
- Medarbetare

Budskap internt:

Ett sätt att upptäcka våldsutsatthet är genom att ställa frågor om våld. Frågor kan ställas på rutin i alla ärenden, eller då det finns indikationer på förekomst av våld. Vi belyser våldet genom att:

- Ge information om olika typer av våld
- Skapa rutiner för att kunna hänvisa till det stöd som finns att få

Beredskap internt

Då information om ökad upptäckt av våld sprids internt på aktuella myndigheter finns risk för att medarbetare kan komma att behöva stöd och hjälp att bearbeta sina egna erfarenheter av våld. Myndigheterna behöver därför säkerställa att detta stöd finns tillgängligt.

Syfte extern kommunikation

Genom den externa kommunikationen ska personer som söker sig till aktuella myndigheter få information om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer i digitala kanaler, trycksaker, offentliga rum och i fysiska möten. Genom att samtal om våld normaliseras i mötet med myndighetspersoner kan våld förebyggas och upptäckas i högre grad än tidigare. Personer med erfarenhet av våld kan i mötet med de aktuella myndigheterna vid behov också få hänvisning till skydd, stöd och hjälp. Genom den externa kommunikationen får även allmänheten kännedom om det myndighetsgemensamma arbetet och innebörden av mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

Primära kommunikationsmål för extern kommunikation:

- Stärka förtroendet för att myndigheterna besitter kunskap om våld
- Ge kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer samt konsekvenserna av detta
- Ge information om destruktiva maskulinitetsnormer
- Normalisera samtal om våld
- Att upptäcka och förebygga våld
- Att vid behov hänvisa personer med erfarenhet av våld till skydd, stöd och hjälp
- Visa på regeringens och myndigheternas kraftsamling mot mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer
- Ge information om de insatser som genomförs och resultaten av dessa
- Att genom uppdraget bidra till uppfyllelse av jämställdhetspolitikens delmål 6

Målgrupper extern kommunikation

- Personer som kommer i kontakt med aktuella myndigheter, inklusive våldsutsatta, våldsutövare och närstående till dessa (som barn)
- Andra myndigheter och organisationer som kan stärkas i sitt våldsförebyggande arbete samt i arbetet med att upptäcka våldsutsatta och våldsutövare
- Allmänheten

Budskap externt:

Dessa vägledande budskap ska konkretiseras i de specifika kommunikationsplanerna. Innebörden av mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer ska också tydligt framgå i olika kommunikationsinsatser.

- Myndigheterna arbetar aktivt för att motverka mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer
- Myndigheterna har kunskap, metoder och rutiner att ta emot dig och din berättelse
- Dina uppgifter behandlas konfidentiellt
- Det finns hjälp att få

Kanaler och former

Baskommunikation

Vi använder oss av kanaler som finns enkelt tillgängliga inom respektive myndighets kommunikationsarbete, som externa och interna webbplatser/digitala kanaler, sociala medier, osv.

Vi använder oss av:

- Pressmeddelanden
- Nyheter och information på webbplatser och nyhetsbrev
- Journalistkontakter
- Inlägg på sociala medier
- Nyheter och information på intranät, personalbrev, personaltidningar, mm.

Basplus (kräver extra resurser)

- Sponsrade annonser/inlägg på sociala medier
- Film
- Kommunikationskoncept
- Webbsändningar
- Pressträffar

Avgränsningar

Vid beslut om att baskommunikation ska genomföras ska inte ytterligare ekonomiska resurser krävas.

Beslut om större, gemensamma kommunikationsinsatser, som listas under rubriken basplus, behöver föregås av gemensamma diskussioner och beslut gällande budget, resurser och produktion.

Grafisk identitet

Respektive myndighet använder sin grafiska identitet i kommunikationen. Vid gemensam kommunikation är det viktigt att säkerställa att alla myndigheter omnämns med namn/loggor, liksom får möjlighet att korrekturläsa och bidra med kunskap och eventuella citat.

Risker

- Att medarbetare känner ett motstånd gentemot att ställa frågor om våld och att kommunicera om våld.
- Förtroendebrist hos klienterna, som gör att de inte vågar/vill berätta. Båda ovanstående punkter motverkas genom ökad kunskap och trygghet hos medarbetarna.
- Klienter känner sig olustiga/utpekade/misstänkliggjorda. Medarbetarna framhåller att frågorna ställs på rutin och att de inte har några förutfattade meningar om klienten, men att det finns stöd och hjälp att få.
- Att klienter känner ett motstånd att kommunicera om våld. Vi kanske inte når hela vägen fram, men huvudsaken är att vi informerar om det stöd och skydd som finns att få.

- Språk- och begreppsbarriärer.
För att motverka begreppsbarriärer ska innebörden av mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer tydligt framgå i olika kommunikationsinsatser. Vid behov ska även information i olika kommunikationskanaler översättas.
- Brist på förförståelse för olika våldstyper, våldsområden, våldsutövare och våldsutsatta grupper.
Innebörden av mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer ska tydligt framgå i såväl interna utbildningsinsatser, som i kommunikation med klienter.
- Kommunikationen kan skapa oro hos anställda.
Det är därför viktigt att säkerställa att även det interna stödet fungerar.
- Att vi inte håller oss till kommunikationsstrategin och därmed inte uppnår samordning i kommunikationsinsatserna.
Det är viktigt att såväl myndighetsspecifik som myndighetsgemensam kommunikation kring uppdraget grundar sig i den gemensamma kommunikationsstrategin.
- Att myndigheterna inte lyckas informera om våld i tillräckligt hög utsträckning och skapa en förståelse för varför myndigheterna arbetar med problematiken.
Genom väl förankrade och synkroniserade kommunikationsinsatser kommer vi att öka medvetenheten om uppdraget, såväl internt som externt.

Genomförande

- Gemensamma kommunikationsplaner upprättas efter behov.
- Vid myndighetsspecifika kommunikationsinsatser upprättas enskilda kommunikationsplaner.

Rutiner och metoder:

- Se över och kvalitetssäkra innehållet i rutiner och metoder, huruvida dessa är kända och hur de kan implementeras i verksamheterna, samt uppföljning av hur rutiner och metoder följs.

Övergripande information och hänvisning:

- Dela befintligt material mellan myndigheterna.
- Se över hur externa informationsinsatser kan utvecklas, samt identifiera och utveckla former för att sprida information om regionalt och lokalt stöd för våldsutsatthet respektive våldsutövande.
- Utforma gemensamma dokument, som info om våld, lagstiftning och hänvisning, att användas i information till de vi möter och extern webb.

Förstärkt stöd till personal:

- Samverkan kring kompetensutveckling och handledning kan utvecklas ytterligare, tex genom att beakta andra myndigheters erbjudanden om nätverkande och informationsutbyte i syfte att ge förstärkt stöd till relevant personal.
- Ett erfarenhetsutbyte mellan myndigheterna kring hur arbetsgivare kan agera stödjande gentemot personal är viktigt.

Uppföljning

- Det är viktigt att kommunikationsplanerna innehåller mätbara mål och struktur för utvärdering av kommunikationsinsatsen.
- Löpande avstämningar för att summera och analysera kommunikationssamarbetet.

Mellan möten

- Uppdaterad mejllista
- Löpande informera och diskutera insatser vid behov
- Gemensam plattform där våra dokument ligger
- Tillgång till kommunikationsplaner som är levande dokument